

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. II. De Divisione, seu distinctione beneficiorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

Pontifex conferre possit beneficia ad tempus tantum, sed de facto, regularia præsertim beneficia, talia plerumque sint, ut regulares beneficiati à suis Prælati amoveri ab his possint, ratione personæ, adæquatè Prælatorum suorum obedientiæ subjectæ, & consequenter ad beneficii rationem sufficiat, perpetuum illud esse in se, sive aptum ex natura sua, ut in perpetuum Titulum conferatur, & mortuo Beneficiato non expiret, sed vacet, ad successorem legitimam auctoritate transferendum, negati tamen non potest, quòd hæc talia ad tempus concessa tantum beneficia nomine strictè dicti beneficii non veniant, nec in regulis Cancellariæ sub nomine beneficii comprehendantur, ut docet Bernardi. Diaz, in *practica Canon. criminal. c. 18. n. 2.* & alii communiter. Et hinc propriè beneficium non dicuntur commenda temporalis & Capellania non collativa, ac pensio Ecclesiastica &c. quia autem ad potestatem solius Prælati Ecclesiastici spectat, officia spiritualia in Ecclesia instituere, eisque proventus Ecclesiasticos annexare, idè dicitur beneficium auctoritate Ecclesiæ institui debere.

§. II.

De Divisione, seu distinctione beneficiorum.

Varias & plures divisiones beneficiorum referunt Auctores; potissimas refero, primò quo dividuntur beneficia in secularia, quæ Clericis secularibus, nullam religionis regulam professis, conferri solent, & debent, (qualia in dubio omnia beneficia censentur;) & res-

gularia, quæ Regularibus; ordinem religiosum professis, conferri debent, ita ut ordinariè neque hæc illis, neque illa his conferantur. Subdividi possunt utraque in duplicia & simplicia. Duplicia dicuntur, quæ aliquam eminentiam, jurisdictionem, aut administrationem adjunctam habent; & horum alia sunt majora, qualia sunt Papatus, Cardinalatus, Patriarchatus, Archiepiscopatus, Episcopatus, quæ majora beneficia in materia pœnali nomine beneficii absolutè prolata ordinariè non veniunt, & culmina beneficiorum, sive Dignitatum dicuntur; alia verò sunt media, qualia sunt reliquæ Dignitates præter sublimes illas enumeratas, Personatus & officia. Est autem Dignitas propriè loquendo, præ eminentia adjunctam habens administrationem, & jurisdictionem, qualem habent Abbates & alii Prælati, tam regulares, quàm sæculares; Archidiaconus, Vicarius Generalis Episcopi &c. Personatus est honor & præ eminentia in Ecclesia sine jurisdictione, qualem habent in quibusdam Ecclesiis Cathedralibus Germaniæ Præpositi. Officium denique est quædam administratio rerum Ecclesiasticarum sine præ eminentia, & jurisdictione &c. quale censetur habere Primicerius, Custos, Sacrista sive Thesaurarius &c. alia denique duplicia dicuntur & sunt infima, qualia sunt beneficia propriè & strictè dicta curata, quæ curam animarum habent annexam, uti sunt Parochialia beneficia, Vicariæ perpetuæ &c. simplicia verò dicuntur, quæ beneficia quidem sunt, nihil tamen horum annexum habent, ut sunt Canonatus tam Cathedralium, quàm Collegiarum Ecclesiarum

rum (quæ etiam majora simplicia dici possunt,) beneficia Assessorum, qui quidem non sunt Canonici, portiones tamen canonicas integras, vel dimidiam in Ecclesiis Cathedralibus habent; Capellaniam, quæ in perpetuum auctoritate Episcopi conferuntur.

Secunda beneficiorum divisio est (si nomen beneficii latius sumitur) qua dividuntur in manualia, & non manualia. Manualia sunt, quæ in titulum quidem conferuntur, non tamen irrevocabiliter, sed ad nutum revocabilia sunt, qualia sunt pleraque beneficia regularia, quæ nec electiva, nec curata sunt (cum ad nutum Superioris revocari possint, & beneficio auferri, prout auferri potest Prioratus claustralis, officium Procuratoris, Custodis) & aliqua etiam beneficia secularia, quæ vel ex fundatione sua, vel ex privilegio Pontificio, vel ex præscriptione legitima, &c. auferri possunt ad nutum conferentis, &c. non manualia sunt, quæ propriè dicuntur beneficia, & juxta dicta conferuntur in perpetuum, dum vivit beneficiarius, ita ut à tali beneficio amoveri non possit, nisi in poenam delicti, cui à jure privatio beneficii imposita est; de quibus supra allata definitio intelligi debet; qualia sunt plerumque beneficia secularia, & in dubio talia esse præsumuntur.

Tertia divisio est, quod sint alia beneficia collativa, quæ liberà scilicet voluntate eorum, ad quos collatio pertinet, conferuntur; (pro quo modo etiam præsumitur, si de qualitate beneficii, num collativum, aut patronatum v. g. sit, dubitatur) alia sint electiva, quæ per electionem, accedente legitima con-

fimatione, conferuntur; alia sunt patronata, sive mixta, in quibus ad presentationem Patroni à legitimo Patrono, cui præsentatio facienda est, præteritus institui debet; alia sunt patrimonialia, quæ certæ patriæ, certi loci, certæ familiarum hominibus conferri debent.

§. III.

De sustentatione necessaria dignanda Clericis, & in primis, an, & quibus Titulus sustentationis requiratur ad suscipiendos ordines?

Non licet Clericum secularium sacros ordines promovere, aut ordinare sine congruo suæ sustentationis titulo, absque speciali privilegio *ex parte hujus Tituli capitulis, & ex Tit. Lib. 1. Decretal. De temporibus ordinandi, &c. §. 8. patet, (ex quo §. etiam habetur, quinam tituli sufficiant, ad quos ordinari quis possit) ut ne scilicet indolentus ordinis Clericalis, mendicare cogatur Clericus sine titulo sustentationis. Et hinc etiam Episcopus, ac pastor illius ad alimenta præstanda talis Clerico, quem sine titulo congruæ sustentationis ordinavit in sacris obligatur, nec alium sustentationis titulum habens. *c. Episcopus 4. h. 1. & Trident. Sess. 24. De refer. Si tamen talem nemine præstante ordinavit c. Cum secundum 1. 1. Quod si enim ab alio hic præsentatus fuisset, ab hoc de necessariis illi alimentis provideri deberet, prout etiam Gallo in cit. c. Cum secundum, colligitur. *De necessarios. & non deceptis ordinantibus, dicendo se habere titulum, aut privilegium, cum tamen tale non haberet, hoc enim in casu non tenetur ordinans ad præstantem sustentationem, sed manet illi ad***